

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

Caput VI. De Occasionibus peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

lorem, gratias ager postmodum, cum senserit san-
nitatem..... Contra Domini, ac Dei legem teme-
ritate quorundam laxatur incautis communicatio,
irrita, & falsa pax, periculosa dantibus, acci-
pientibus nihil profutura. S. Cyp. in libello de
lapsis.

CAPUT VI.

De occasionibus Peccatorum.§. I. *Quid occasio Peccati, & Quotuplex?*

R. I. **A**D occasionem peccati proximam non
requiritur, ut homo in ea semper, aut
ferè semper peccet, neque necessè est, ut in ea
constitutus sæpiùs cadat, quàm non cadat. Cer-
tum est omnibus, & in confesso, quòd titulo
occasionis proximæ vitari debeat consortium
personæ, quâcum aliquis anno integro quotidie
ita conversatus est, ut alternis vicibus, aut ex
tribus unâ mortaliter peccaverit.

Insuper nemo inficias ire potest, quin fre-
quentatio popinæ sit occasio peccati rustico, vel
alteri cuicumque, qui ibidem alternis ferè vici-
bus se inebriat &c.

R. 2. *Occasio proxima peccati mortalis, quam
sub gravi tenemur fugere, est illa, Quæ nos in
peccatum mortale inducere nata est.* Ratio est, quia
occasio delineata evidens peccati mortalis peri-
culum involvit.

Occasio proxima hîc non sumitur pro ea, quæ
peccato est vicinissima, id est, quâ vicinior dari

nequit, sed per occasionem hoc loco intelligeam, quæ peccato tam vicina est, & ita ad illud trahit, ut sub peccato debeat vitari. Constat ex hac Christi sententia: *Si oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice abs te.* Juxta unanimum SS. PP. expositionem Salvator hîc nihil aliud indicatum voluit, nisi quòd res quaslibet etiam carissimas, & utilissimas nobis peccati occasionem, & periculum adferentes, deserere teneamur.

¶ 3. Alia est occasio proxima per se, alia per accidens. Occasio proxima per se, est *Omne illud, quod attentâ communi hominum fragilitate in peccatum inducere natum est.*

Occasio proxima per accidens est, *Quod ex singulari genio, complexione, seu dispositione hujus persone ipsam ad peccatum certò, aut verisimiliter inducet.*

Hanc divisionem, & definitionem tradit S. Car. Borrom. p. 2. cap. 16. *Sub occasionem peccati mortalis omne illud cadit, quod peccandi mortaliter causam administrat, eò quòd hujusmodi est, quòd vel per se in peccatum inducat, vel eâ occasione confitens usque adeò ad peccatum allicitur, ut certò Confessarius metuere possit, quòd ex perverso, quem induit, habitu in posterum non magis abstinabit, quàm prius, si in iisdem occasionibus versetur.*

Verùm cap. seq. Vir sanctus ita pergit: *Alterius generis occasiones, quæ videlicet ex conditione peccantium sumuntur, ea facta sunt, quæ etiam si*

etiamsi per se licent, tamen probabiliter timetur, ne is, qui confitetur, in eadem ipsa, qua olim admisit, peccata relapsurus sit, si in iisdem operibus, in quibus antea versatus est, perseverat. Tales ob mundi corruptelam plurima esse solent, in castris esse, mercaturam sequi, magistratus obire, Advocati, & Procuratoris officia exercere, aliaque id genus, qua, dum quis tractat, fit saepe, ut vocibus blasphemis, furtis, injustitiâ, calumniis, odiis, fraudibus, perjuriis, & aliis ejusmodi farina criminibus, quibus Deus offenditur, tantam sibi eorum consuetudinem adsciverint, ut conjecturari liceat, si in iisdem officiis maneant, cum se rursus haec occasiones oblatura sint, quod fortiozem animum ad resistendum peccatis non opponent, quam hactenus fecerint, quodque inde sequitur, in idem lutum ex integro prolabantur.

§. 2. Expenduntur cætera hanc materiam concernentia, & per particulares casus dilucidantur.

CASUS XXX.

Quid agendum, ubi Pœnitens in occasione proxima peccati mortalis deprehenditur?

R. Eum perperam Absolvi, qui peccati mortalis occasionem proximam, dum potest, renuit deserere. Ratio plana est, quia talis Pœnitens efficaci proposito cavendi mortalia destituitur, immò ipsa voluntas permanendi in tali occasione lethale peccatum est, verumtamen Confes-

sa-

Confessarius talem Pœnitentem sinè omni salutis remedio imprudenter abjiceret. Ea namque ipsi præscribenda sunt remedia, quibus peccati periculum imminui, & occasio proxima in remotam immutari queat.

CASUS XXXI.

Quidam nobilis &c. ità occasionibus peccatorum irretitus deprehenditur, ut occasiones proximas, puta liberiùs conversandi cum altero sexu &c. evitare non posse sinè periculo infamia, vel aliquo incommodo corporali confiteatur; quid agendum?

R. Confessarius talem nobilem &c. non absolvat, nisi occasiones deseruerit: dum enim duo occurrunt mala, juxta dictamen rectæ rationis minus est diligendum. Hinc Christus Dominus, *Si oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice abs te.* Potest tamen fieri, quòd Pœnitens occasionem proximam peccati nec teneatur deserere, nec possit, quod declarabit sequens

CASUS XXXII.

Mulier nupta ob suam infirmitatem facillimè irritatur leviusculis conjugis sui, & liberorum defectibus, ac eapropter illis grande assuevit imprecari in alium: Potestne Confessarius suadere tali mulieri, ut torum fugiat, maritum, liberosque deserat?

R. Nequaquam: periculum enim esset ex utraque parte in manifestum incontinentiæ periculum incidendi.

Similem casum approbat exemplum famulisi ille sit in obsequio familiæ admodum honestæ, & ex aspectu filiarum, ancillarum &c. non semel

pravæ

pravæ libidini consentit, vel occasione famulo-
rum ibidem commorantium sæpè in mortiferam
effervescit passionem; non semper ejusmodi
cohabitationem rescindere debet: fieri enim
potest, ut rescissio illa permansione ipsâ sit peri-
culosior, si nempe ubique paria, vel majora
libidinis incentiva respectu hujus personæ nata
sint occurrere: absolvendi tamen non sunt simi-
les, nisi postquam adversus circumstantias ad
peccatum inducentes satis fuerint confirmati.

CASUS XXXIII.

*Confessarius deprehendit Pœnitentes aliquos in
proxima peccati mortalis occasione constitutos, pro-
mittunt se eam mox abscissuros. Queritur, an
dictis eorum mox possit acquiescere, & Absolutio-
nem impendere?*

R. Nequaquam: Sed diligens examen instituen-
dum est, an idem in antea actis confessionibus promi-
serint: si quidem polliciti fuerint, nec tamen stete-
runt verbo, non est, quod Confessarius fidem ad-
hibeat, sed Absolutionem differat, donec sint ab
occasione sejuncti, & quidem donec aliquo tempore
eam non repetentes vixerint. Ita S. Eranc. Sales.
in Constit. & Instruct. Synodalibus tit. 9. cap. 5.
Ratio plana est, quia Confessarius meritò potest
ambigere, an voluntas occasionem deserendi sit
seria, & efficax ob fidem toties ruptam, & tam
sanctè datam. Eâdem ratione, qui in confessio-
nibus præcedentibus addixit, se famam injustè
læsam reparaturum, aut rem alienam redditu-
rum, non nisi peractâ restitutione, absolvendus est.

Im-

Immò, quàmvis Pœnitens promissum nunquam violaverit, ubi tales sunt circumstantiæ, ex quibus Confessario metus suboritur, ne restitutio postea omittatur, V. G. quia Pœnitentem pecuniis nimis addictum deprehendit, vel suæ æstimationis tenaciorem, quàm verbum detraكتورium facilè revocet, restitutio famæ, & pecuniæ absolutioni præmittatur. Cæterùm subindè necessarium non est, ut restitutio præviè fiat. Casus in promptu est.

Vir timens Deum ex Confessario, se obligatione restitutionis gravatum, intelligens illicò se promptum exhibet, ut rem alienam restituat, neque aliquid advenit, quod timorem ingerat, ne ab executione propositi postea retrahatur, non video, cur statim Absolutio ipsi impendi nequeat, modò cætera adsint.

Similiter Pœnitens in proxima occasione positus deprehenditur, & numquam ad eam deserendam monitus fuit, jamque periculum suum, & obligationem cernens, se mox eam relicturum proponit, asspondet; aliquando etiam ante occasionis rescissionem absolvi posse videtur, modò adsint propositi efficacis indicia, Explorandum interim, utrùm in ejusmodi occasione frequenter ceciderit, ita ut quædam affectio, seu propensio nascitur, quia ex hac, similive causa, absolutionem differendam esse, satis constat.

C A S U S XXXIV.

Mercator mercaturam non solet agere sine usuris, mercium fraudibus, mendaciis &c. opifex festi-

festis, æquè ac profanis diebus occupatur, nec se solum ad similem modum, verùm etiam totam familiam habet distentam. Quid agendum?

R. Omnes, qui sunt huiusmodi, vel negotium ipsis periculosum deponant, vel saltem absque licentia, & obedientia pii, atque probati Sacerdotis non exercent: qui quidem hominem eo modo constitutum absolvere non debet, si existimat ad eadem peccata rediturum, quamdiu in antiqua occasione perseverat, sed æquum est, ut vite emendatio, & quadam illius approbatio per temporis intervallum expectetur. S. Car. Bor. p. 2. cap. 17.

CASUS XXXV.

Pœnitens confitetur, quòd quotidie choreis interstis periculosis, tabernis frequentet, in quibus alii ad ebrietatem, alii ad lulum vetitum inducuntur, ipse tamen, ut ait, in huiusmodi occasionibus aut raro, aut numquam deliquit; quaritur an possit Confessarius prudenter permittere, ut pergat iis interesse?

R. Neg. Fortè hîc mentitur iniquitas sibi: non enim capio, quid velint SS. PP. passim clamantes, periculosa esse prælia castitatis, frequentiore ibidem esse pugnam, & ratiorem victoriam. Ætate provecti, & pietate maturi, opum, & honorum contemptores hîc cespitant, & subinde labuntur, qui homines pleni vanitate, sui, mundique amantes in ipso ætatis æstu, cum personis alterius sexûs ad lasciviæ irritamentum veste, voce, gestu, & blandiloquentiâ compositis familiariter conversantes, corridentes,

nugantes, choreas ducentes, vel alias vanitates, & fortè fœditates videntes, ab omni periculo sint remoti, vix video.

Finge nihilominùs, Pœnitentem rariùs, aut numquam lapsum, nec hoc casu permittenda ipsi conversatio: 1. Quia, quamvis gratiâ Dei hactenus steterit, ubi alii ceciderunt, timere meritò potest, ne & ipse tandem corruat. 2. Quia, alios ad easdem occasiones, in quibus forsan peccabunt, allicit, vel, ut in illis permaneant, confirmat. 3. Quia, Pœnitens fortè aliis est occasio, vel objectum peccati, ut dictum est fol. 59.

C A S U S XXXVI.

Pœnitens intendit contrahere matrimonium cum persona, quâ usque ad illud tempus fuit abusus; queritur, an capax sit Absolutionis, si non nisi communiem, & facilem adhibuerit preparationem?

R. Licèt occasio peccati in posterum committendi per matrimonium auferenda sit, rarò tamen talis esset illicò absolvendus, si non nisi perfunctoriè, se præparaverit, quia seria peccati commissi detestatio ex dilectione Dei proveniens in hoc casu moraliter certis non elucet indiciis, imò varia sunt, quæ Confessario prudens dubium ingerere queunt: etenim animus ejusmodi sordibus immersus, non facilè, citòque ab illis averti, & ad Deum converti per amorem solet. Casus moralis necessitatis, qui hîc occurrere possunt, modò non attingo.

C A S U S XXXVII.

Quid agendum Confessario, quando dubitat, an

V.G.

V.G. sponsa ad Absolutionem sit disposita, si omnia iam ad nuptias parata sint, & matrimonium sine eius infamia, populique scandalo differri nequeat?

Re. Quòd hinc ratio sufficiens adesse videatur Absolutionem conditionatè impendendi, modò valdè probabile sit, ipsam esse verè conversam. Hæc tamen cautio adhibenda est, ut ipsa, quamvis sic absoluta, non communicet, nè periculum sacrilegii incurrat, utque postea confessionem illam, utpote verisimiliter effectū vacuam, rejiceret.

Quemadmodum Confessarius in similibus casibus tantum sub conditione Absolutionem elargiri potest, ita par est, ut Pœnitentes tantum conditionatè, si nempe benè sint dispositi, Sacramentum suscipere velint.

Ceterum Pastores monere tenentur sponso, ut non statuam diem matrimonii contrahendi, nisi se consulto. Proponant insuper, quòd subinde impedimenta quædam Sacramentorum occurrere possint, & potissimum matrimonii, ob quæ omninò conveniens esset, ut prius confiteantur, quàm tempus matrimonii ineundi figant.

CASUS XXXVIII.

Sponsus, & Sponsa inter se habuerunt commercium carnale, quod Sponsus ipsa diâ, quâ contracturus est matrimonium, ultrò confitetur: absolutâ confessione, succedit sponsa: certum est, quòd alterum Confessarium non accesserit, in Confessione tamen de copula, cum sponso habita, se non accusat,

Y

cujus

cujus tamen recentem satis supponitur habere memoriam: quid agendum?

R. Quidam censent, eam de aliis quibusdam peccatis examinandam, & tandem inter illa, an impudicè attigerit suum sponsum, aut similia in se commiserit? Ut sic à longè circa peccatum copulæ scrutinium instituat. Nec indè putant sequi, quòd Confessarius utatur scientiâ ex Confessione habitâ; sed tantùm tunc illa scientia memoriam ipsi refricât, quâ scit se posse & debere facere illam interrogationem.

Alii censent, sponsum post Absolutionem esse rogandum, ut extra Confessionem declaret, sub promisso tamen illâ scientiâ non utendi, nisi, quatenus saluti sponsæ expedit.

Sunt, qui consulunt, ut animarum director, quàm primùm ad Confessiones excipiendas fuerit admissus, penes se generatim statuât examinare, si qui fortè ad se veniant ejusmodi, idque sive aliundè aliquid sciat, sive non, cum sibi constet similia peccata inter sponfos quandoque committi.

Sed quid, si sponsa nullâ ratione induci queat, ut crimen confiteatur, quid aget Confessarius? Si sponsam sinè Absolutione dimittat, scientiâ ex Confessione sponsi haustâ, cum gravamine sponsa utitur, si Absolutionem ei impendat, videtur Sacramentum exponendum periculo nullitatis?

R. Non displicet mihi opinio, quæ arbitrat, Absolutionem sub conditione impertientiam: sic enim reverentiæ Sacramenti consulitur, & usus

& usus scientiæ ex Confessione acceptæ, cum gravamine sponsæ neutiquam adhibetur.

Casum hanc materiam directè concernentem de famulo, vide suprâ fol. 62.

A P P E N D I X

De Remediis præscribendis tum generalibus, tum particularibus Pœnitenti, tempore dilatæ Absolutionis.

§. I. Præscribuntur generalia.

ORDINARIUS differendæ Absolutionis finis est, ut confitens intereâ à peccatis abstinere discat, & ad veram conversionem disponatur; ea proinde isti præscribenda sunt, quibus in ejusmodi persona utrumque opportunè procuretur. Inter hæc quædam sunt generalia, quæ ad vitanda quævis peccatorum genera, & ad conversionem à quibuslibet peccatis valent. Quædam specialia, quæ ad vitanda certa peccata valent, V.G. libidinem, iram, intemperantiam &c.

Ad conversionem à quibuslibet peccatis juvat frequenter æternitatis ac novissimorum recordari, certis temporibus pro gratia conversionis orare, præcipuè mentaliter, eleëmofynas corporales, si Pœnitens sit in statu, aliaque opera misericordiæ præstare, ut Deus gratiam veræ conversionis misericorditer donet; coram Deo sæpissimè agnoscere humiliter, quòd homo suis viribus semetipsum convertere non possit, &